

**ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN**

NGUYỄN NGUYỄN PHONG

**NGHIÊN CỨU PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG
ĐỒNG TẠI HUYỆN CHỢ LÁCH, TỈNH BẾN TRE**

LUẬN VĂN THẠC SĨ DU LỊCH

Hà Nội - 2015

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN

NGUYỄN NGUYỄN PHONG

**NGHIÊN CỨU PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG ĐỒNG
TẠI HUYỆN CHỢ LÁCH, TỈNH BẾN TRE**

Chuyên ngành: Du lịch
(Chương trình đào tạo thí điểm)

LUẬN VĂN THẠC SĨ DU LỊCH

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TS. MAI HÀ PHƯƠNG

Hà Nội - 2015

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn thạc sĩ chuyên ngành du lịch, tác giả đã nhận được sự hướng dẫn , giúp đỡ quý báu của các Thầy , Cô, các anh chị đồng nghiệp và các bạn . Với lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc , tác giả xin được bày tỏ lời cảm ơn chân thành tới:

Ban Giám hiệu, quý Thầy, Cô Khoa Du lịch học Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn – Đại học Quốc gia Hà Nội đã tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình học tập, rèn luyện và hoàn thành luận văn.

*Đặc biệt, tác giả xin gửi lời biết ơn chân thành nhất đến **TS. Mai Hà Phương**, người thầy đã trực tiếp hướng dẫn và hết lòng giúp đỡ, chỉ bảo, động viên và tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tác giả trong suốt quá trình thực hiện luận văn.*

Xin chân thành cảm ơn đến Ban giám hiệu, Khoa Du lịch Trường Đại học Văn hóa Tp.Hồ Chí Minh, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bến Tre, Phòng Văn hóa – Thông tin huyện Chợ Lách tỉnh Bến Tre, Văn phòng Ủy ban Nhân dân huyện Chợ Lách tỉnh Bến Tre, Chi cục Thống kê huyện Chợ Lách tỉnh Bến tre, các hộ kinh doanh du lịch, các công ty du lịch, khách du lịch và cộng đồng địa phương ở huyện Chợ Lách tỉnh Bến Tre đã nhiệt tình giúp đỡ, cung cấp thông tin, tư liệu và đóng góp ý kiến để tác giả hoàn thành luận văn.

Xin gửi lời chúc sức khỏe, lời chúc thành công và tri ân đến tất cả!

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 29 tháng 12 năm 2014

Tác giả.

Nguyễn Nguyễn Phong

MỤC LỤC

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	5
DANH MỤC BẢNG, SƠ ĐỒ VÀ BẢN ĐỒ	6
MỞ ĐẦU	7
1. Lý do chọn đề tài	7
2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu	8
2.1. Mục đích nghiên cứu.....	8
2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu	Error! Bookmark not defined.
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	Error! Bookmark not defined.
3.1. Đối tượng nghiên cứu	Error! Bookmark not defined.
3.2. Phạm vi nghiên cứu	Error! Bookmark not defined.
4. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	Error! Bookmark not defined.
4.1. Lịch sử nghiên cứu về du lịch cộng đồng ...	Error! Bookmark not defined.
4.2. Lịch sử nghiên cứu liên quan đến du lịch cộng đồng của huyện Chợ Lách tỉnh Bến Tre	Error! Bookmark not defined.
5. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu	Error! Bookmark not defined.
5.1. Quan điểm nghiên cứu.....	Error! Bookmark not defined.
5.2. Phương pháp nghiên cứu.....	Error! Bookmark not defined.
6. Cấu trúc của đề tài	Error! Bookmark not defined.
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ DU LỊCH CỘNG ĐỒNG.....	Error! Bookmark not defined.
1.1. Cơ sở lý luận về du lịch cộng đồng	Error! Bookmark not defined.
1.1.1. Các khái niệm cơ bản	Error! Bookmark not defined.
1.1.2. Các đặc trưng và nguyên tắc phát triển du lịch cộng đồng	Error! Bookmark not defined.
1.1.3. Mục tiêu và ý nghĩa của phát triển du lịch cộng đồng.....	Error! Bookmark not defined.

1.1.4. Các điều kiện và hình thức phát triển du lịch cộng đồng	Error!
Bookmark not defined.	
1.1.5. Mối quan hệ giữa cộng đồng và phát triển du lịch	Error! Bookmark not defined.
defined.	
1.1.6. Các nguyên tắc phát triển du lịch bền vững mang lại lợi ích cho cộng đồng	Error! Bookmark not defined.
1.2. Cơ sở thực tiễn về phát triển du lịch cộng đồng	Error! Bookmark not defined.
defined.	
1.2.1. Kinh nghiệm phát triển du lịch cộng đồng trên thế giới	Error!
Bookmark not defined.	
1.2.2. Kinh nghiệm phát triển du lịch cộng đồng ở Việt Nam	Error! Bookmark not defined.
not defined.	
Tiểu kết chương 1	Error! Bookmark not defined.
defined.	
CHƯƠNG 2. TIỀM NĂNG VÀ THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG DU LỊCH CỘNG ĐỒNG TẠI HUYỆN CHỢ LÁCH, TỈNH BẾN TRE	Error! Bookmark not defined.
not defined.	
2.1. Tổng quan về huyện Chợ Lách	Error! Bookmark not defined.
2.1.1. Lịch sử hình thành địa danh hành chính huyện Chợ Lách	Error!
Bookmark not defined.	
2.1.2. Khái quát về điều kiện tự nhiên huyện Chợ Lách	Error! Bookmark not defined.
defined.	
2.1.3. Khái quát về kinh tế - xã hội huyện Chợ Lách	Error! Bookmark not defined.
defined.	
2.2. Tiềm năng phát triển du lịch cộng đồng của huyện Chợ Lách	Error!
Bookmark not defined.	
2.2.1. Tài nguyên du lịch	Error! Bookmark not defined.
2.2.3. Các nhân tố kinh tế, xã hội và chính trị	Error! Bookmark not defined.
2.2.4. Đánh giá chung về điều kiện phát triển du lịch cộng đồng của huyện Chợ Lách	Error! Bookmark not defined.

2.3. Thực trạng hoạt động du lịch cộng đồng ở huyện Chợ Lách **Error!**

Bookmark not defined.

2.3.1. *Khái quát chung về hoạt động du lịch huyện Chợ Lách*..... **Error!**

Bookmark not defined.

2.3.2. *Thực trạng hoạt động du lịch cộng đồng ở huyện Chợ Lách* **Error!**

Bookmark not defined.

Tiêu kết chương 2**Error! Bookmark not defined.**

CHƯƠNG 3. ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG ĐỒNG TẠI HUYỆN CHỢ LÁCH ĐẾN NĂM 2020 VÀ CÁC GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

.....**Error! Bookmark not defined.**

3.1. Định hướng phát triển du lịch cộng đồng.....**Error! Bookmark not defined.**

3.1.1. *Cơ sở đề xuất định hướng*.....**Error! Bookmark not defined.**

3.1.2. *Đề xuất định hướng phát triển du lịch cộng đồng huyện Chợ Lách* **Error!**

Bookmark not defined.

3.2. Các giải pháp chủ yếu phát triển du lịch cộng đồng ở huyện Chợ Lách .. **Error!**

Bookmark not defined.

3.2.1. *Giải pháp về nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước về du lịch* **Error!**

Bookmark not defined.

3.2.2. *Giải pháp về tạo sản phẩm du lịch cộng đồng đặc trưng*..... **Error!**

Bookmark not defined.

3.2.3. *Giải pháp về nâng cao nhận thức của cộng đồng về du lịch* **Error!**

Bookmark not defined.

3.2.4. *Giải pháp khuyến khích cộng đồng tham gia hoạt động du lịch* **Error!**

Bookmark not defined.

3.2.5. *Giải pháp về bảo vệ tài nguyên – môi trường***Error! Bookmark not defined.**

3.2.6. *Giải pháp về đầu tư phát triển du lịch*.....**Error! Bookmark not defined.**

3.2.7. *Giải pháp về xúc tiến, quảng bá du lịch* ..**Error! Bookmark not defined.**

Tiêu kết chương 3**Error! Bookmark not defined.**

KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	Error! Bookmark not defined.
- KẾT LUẬN	Error! Bookmark not defined.
- KIẾN NGHỊ	Error! Bookmark not defined.
+ <i>Đối với UBND huyện Chợ Lách:</i>	Error! Bookmark not defined.
+ <i>Đối với Phòng Văn hóa – Thông tin huyện Chợ Lách:</i>	Error! Bookmark not defined.
not defined.	
+ <i>Đối với cộng đồng địa phương:</i>	Error! Bookmark not defined.
+ <i>Đối với các doanh nghiệp lữ hành:</i>	Error! Bookmark not defined.
+ <i>Đối với khách du lịch:</i>	Error! Bookmark not defined.
TÀI LIỆU THAM KHẢO	9
PHỤ LỤC	Error! Bookmark not defined.

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ASEAN	Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á
CD	Cộng đồng
CDDP	Cộng đồng địa phương
ĐH	Đường huyện
ĐT	Đường tỉnh
DLBV	Du lịch bền vững
DLCD	Du lịch cộng đồng
DVDL	Dịch vụ du lịch
KDL	Khách du lịch
QL	Quốc lộ
SP	Sản phẩm
SPDL	Sản phẩm du lịch
TNDL	Tài nguyên du lịch
UBND	Ủy ban Nhân dân
WCED	Hội đồng thế giới về môi trường và phát triển
WWF	Quỹ bảo tồn thiên nhiên thế giới

DANH MỤC BẢNG, SƠ ĐỒ VÀ BẢN ĐỒ

	<i>Trang</i>
Bảng 2.1. Khách đến tham quan ngày hội từ năm 2009 – 2014	54
Bảng 2.2. Lực lượng lao động thương mại du lịch huyện Chợ Lách giai đoạn 2009 -2013	61
Bảng 2.3. Tổng lượt khách du lịch đến huyện Chợ Lách từ 2009-2013	65
Bảng 2.4. Doanh thu du lịch huyện Chợ Lách giai đoạn 2009-2013	66
Bảng 2.5. Sơ đồ tổ chức quản lý du lịch của huyện Chợ Lách	76
Bảng 2.6. Sơ đồ mô hình lồng ghép kết hợp du lịch sinh thái cộng đồng tại khu bảo tồn ốc gạo xã Vĩnh Bình	77
Bảng 3.1. Phân tích bối cảnh bên trong và bên ngoài của phát triển du lịch cộng đồng tại huyện Chợ Lách tỉnh Bến Tre	90
Bảng 3.2. Đề xuất mô hình tổ chức và quản lý du lịch cộng đồng huyện Chợ Lách	106
Bản đồ 2.1. Bản đồ hành chính huyện Chợ Lách	42
Bản đồ 2.2. Ảnh chụp bản đồ du lịch huyện Chợ Lách	64

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Tại Việt Nam, du lịch đã và đang trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của nhiều địa phương. Tuy nhiên, một số địa phương cũng vì tốc độ phát triển quá nhanh đã dẫn đến tình trạng suy thoái tài nguyên, huỷ hoại môi trường và làm ảnh hưởng đến các giá trị của văn hoá truyền thống. Xu hướng hiện nay, nhiều địa phương đang cố gắng tìm kiếm các giải pháp cho sự phát triển du lịch tối ưu mà ở đó, đảm bảo được lợi ích cho tất cả các bên tham gia và đáp ứng các nhu cầu hiện tại nhưng không ảnh hưởng đến thế hệ tương lai. Đó là phát triển du lịch cộng đồng (DLCD) - một phương thức của phát triển du lịch bền vững (DLBV). Sự phát triển du lịch theo hướng này sẽ tạo cơ hội cho những địa phương còn nhiều khó khăn về phát triển kinh tế - xã hội, tạo nhiều việc làm để thực hiện xóa đói giảm nghèo và cải thiện chất lượng cuộc sống cho người dân địa phương.

Hiện nay, phát triển DLCD đang được coi là một trong những giải pháp hữu hiệu để xóa đói giảm nghèo và phát triển kinh tế - xã hội ở nhiều địa phương trên cả nước như: làng cổ Đường Lâm và làng gốm Bát Tràng (Hà Nội), Bản Lác (Mai Châu - Hòa Bình), Suối Voi (Phú Lộc - Thừa Thiên Huế), Vườn quốc gia Ba Bể (Bắc Kạn), thôn Sín Chải (Sa Pa - Lào Cai), cù lao An Bình (Vĩnh Long),...

Ở huyện Chợ Lách tỉnh Bến Tre, du lịch là một ngành còn khá non trẻ nhưng đầy tiềm năng, hứa hẹn nhiều cơ hội phát triển mạnh mẽ trong tương lai. Trong những năm gần đây, ngành du lịch địa phương đã chú trọng phát triển DLCD. Bến Tre nói chung và huyện Chợ Lách nói riêng có nhiều tài nguyên du lịch (TNDL) phong phú và đa dạng, hội tụ các yếu tố quan trọng để tạo nên sức hút đối với du khách. Trong những năm qua, huyện và tỉnh đã, đang chú trọng công tác tôn tạo, bảo tồn hệ thống di tích lịch sử, phát triển nền văn hóa nghệ thuật dân gian kết hợp với việc khôi phục, phát triển hệ thống làng nghề truyền thống góp phần làm phong phú thêm nguồn TNDL nhân văn ở địa phương. Bên cạnh đó, cơ sở hạ tầng phục vụ cho phát triển kinh tế - xã hội đang được tập trung đầu tư xây dựng là điều kiện

thuận lợi để phát triển du lịch . Ủy ban Nhân dân (UBND) tỉnh và huyện đã định hướng rõ, chuẩn bị các điều kiện cần thiết cho việc phát triển du lịch như xây dựng quy hoạch và các đề án phát triển du lịch ; tổ chức các khóa tập huấn về nghiệp vụ cơ bản nhằm nâng cao nhận thức và khả năng sẵn sàng tham gia hoạt động du lịch của người dân.

Tuy nhiên, cùng với sự gia tăng về quy mô phát triển , hoạt động du lịch trên địa bàn đã gây nên không ít tác động tiêu cực đến sự phát triển kinh tế - xã hội nói chung và đời sống của cộng đồng địa phương (CĐDP) nói riêng. Trên thực tế vẫn còn những vấn đề bất cập đi ngược lại với các nguyên tắc của phát triển DLBV như: tác động xấu của xu thế thương mại hóa , sự bất bình đẳng trong chia sẻ lợi ích ,... Điều đó khiến cho nhu cầu phát triển DLBV càng trở nên cấp thiết hơn . Hơn nữa, phát triển DLCĐ thực sự chỉ có thể đạt hiệu quả cao , nhất thiết cần phải có sự tham gia tích cực của CĐDP với tư cách là chủ thể của mọi hoạt động khai thác , bảo tồn và quản lý tài nguyên, môi trường du lịch.

Do vậy, đề tài luận văn “*Nghiên cứu phát triển du lịch cộng đồng tại huyện Chợ Lách, tỉnh Bến Tre*” mà tác giả thực hiện hy vọng sẽ có đóng góp nhất định cho sự phát triển kinh tế nói chung và du lịch nói riêng trên địa bàn huyện Chợ Lách tỉnh Bến Tre.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở phân tích tiềm năng và thực trạng phát triển DLCĐ ở huyện Chợ Lách tỉnh Bến Tre , đề xuất định hướng và các giải pháp phát triển DLCĐ ở địa phương đến năm 2020, nhằm góp phần khai thác hợp lý tiềm năng du lịch , đa dạng sản phẩm du lịch (SPDL), gia tăng lợi ích cho cộng đồng , đồng thời nâng cao nhận thức về bảo vệ tài nguyên môi trường , các giá trị văn hóa của cộng đồng (CĐ),... tạo sức thu hút khách du lịch (KDL) trong và ngoài nước đến với địa phương.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tiếng Việt

1. Hoàng Anh, Lễ hội xứ dừa, *Tạp chí di sản thế giới*, số 9-2011(60), tr18-19
2. Lê Huy Bá (2006), *Du lịch sinh thái*, Nxb Khoa học và Kỹ thuật, TP.HCM
3. Ban chấp hành Đảng bộ huyện Chợ Lách – tỉnh Bến Tre (2010), *Lịch sử đấu tranh cách mạng của Đảng bộ và nhân dân huyện Chợ Lách*,
4. Vũ Thế Bình chủ biên (2009), *Non nước Việt Nam*, Tổng cục Du lịch – trung tâm thông tin du lịch Hà Nội
5. Chi cục thống kê huyện Chợ Lách (2014), *Niên giám thống kê năm năm 2013*
6. Tạ Doãn Cường (2008), Mô hình làng du lịch ở Đồng bằng sông Cửu Long , *Tạp chí khoa học xã hội*, tập 120 (số 8), tr 37-41
7. Nguyễn Văn Chất, Dương Đức Minh (2013), Phát triển du lịch cộng đồng dựa vào loại hình du lịch homestay tại Đồng bằng sông Cửu Long, *Tạp chí khoa học văn hóa và du lịch*, tập 67 (số 13), tr30-33
8. Nguyễn Văn Dung (2009), *Chiến lược và chiến thuật quảng bá marketing du lịch*, Nxb Giao thông vận tải, Tp.HCM
9. Nguyễn Văn Đính, Trần Thị Minh Hòa (đồng chủ biên)(2008), *Kinh tế du lịch*, NXB Đại học Kinh tế Quốc dân, Hà Nội
10. Đoàn Thị Mỹ Hạnh và Bùi Thị Quỳnh Ngọc (2012), Phát triển du lịch nông thôn ở vùng đồng bằng sông Cửu Long: Đường đến cơ cấu kinh tế dịch vụ - nông - công nghiệp, *Tạp chí ĐHQGHN Kinh tế và Kinh doanh*, số 28, tr1-8
11. Nguyễn Đình Hòe , Vũ Văn Hiếu (2002), *Du lịch bền vững*, Nxb ĐHQG, Hà Nội
12. Trần Huy Hùng (2006), *Giới thiệu các tuyến du lịch Nam bộ*, Nxb Trẻ, Tp.HCM

13. Chu Thành Huy, Trần Đức Thanh (2013), Đề xuất mô hình phát triển du lịch dựa vào cộng đồng tại các di sản thế giới ở Việt Nam, *Tạp chí khoa học và công nghệ*, tập 109 (số 09), tr 161-166
14. Hội khoa học lịch sử thành phố Hồ Chí Minh (2004), *Nam bộ - Đất và người*, tập 3, Nxb trẻ, Tp. HCM
15. Huyện ủy Chợ Lách (2013), *Báo cáo khái quát lịch sử hình thành, phát triển và một số đặc điểm kinh tế - xã hội huyện Chợ Lách*
16. Đào Thị Minh Hương (2009), Du lịch cộng đồng và phát triển, *Tạp chí phát triển nhân lực*, số 2, tr 82-89
17. Phạm Trung Lương (2000), *Tài nguyên và môi trường du lịch Việt Nam*, Nxb Giáo dục, Hà Nội
18. Phạm Trung Lương (2002), *Du lịch sinh thái – những vấn đề về lý luận và thực tiễn phát triển ở Việt Nam*, Nxb Giáo dục, Hà Nội
19. Trần Thị Mai (2005), *Du lịch cộng đồng – du lịch sinh thái: Định nghĩa, đặc trưng và quan điểm phát triển*, Trường Trung cấp nghiệp vụ du lịch Huế
20. Huỳnh Minh (2001), *Kiến hòa (Bến Tre) xưa*, Nxb Thanh niên, Tp. HCM
21. Sơn Nam (2004), *Văn minh miệt vườn và Đồng bằng sông Cửu Long – nét sinh hoạt xưa*, Nxb Trẻ, Tp. HCM
22. Trương Văn Nghĩa, Công tác quản lý nhà nước về văn hóa, thể thao và du lịch ở Bến Tre, *Tạp chí di sản thế giới*, số 9-2011(60), tr 8-9
23. Nguyễn Tấn Nghĩa, Di tích lịch sử văn hóa tiêu biểu ở Bến Tre, *Tạp chí di sản thế giới*, số 9-2011(60), tr 14-15
24. Phòng Văn hóa – Thông tin huyện Chợ Lách (2009, 2010, 2011, 2012, 2013), *Báo cáo tổng kết hoạt động văn hóa, du lịch*
25. Thạch Phương- Đoàn Tú chủ biên (2001), *Địa chí Bến Tre*, NXB. Khoa học xã hội Hà Nội.

26. Võ Quế (2006), *Du lịch cộng đồng – lý thuyết và vận dụng*, Nxb Khoa học kỹ thuật, Hà Nội
27. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2005), *Luật Du lịch*, Nxb Lao động, Tp.HCM
28. Quỹ Châu Á và Viện nghiên cứu và phát triển ngành nghề nông thôn Việt Nam (2012), *Tài liệu hướng dẫn phát triển du lịch cộng đồng*.
29. Trần Ngọc Tam, Bảo tồn và phát huy di tích lịch sử văn hóa ở Bến Tre, *Tạp chí di sản thế giới*, số 9-2011(60), tr10-11
30. Trần Đức Thanh (1999), *Nhập môn khoa học du lịch*, Nxb ĐHQG Hà Nội
31. Trần Văn Thông (2005), *Tổng quan du lịch*, Nxb Giáo dục, Tp.HCM
32. Tổ chức lao động Quốc tế (2012), *Bộ công cụ hướng dẫn giảm nghèo thông qua du lịch*
33. Nguyễn Minh Tuệ (2010), *Địa lý du lịch Việt Nam*, Nxb Giáo dục
34. Nguyễn Minh Tuệ (2005), *Địa lý các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long*, Nxb Giáo dục
35. Ủy ban nhân dân huyện Chợ Lách (2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014), *Báo cáo tổng kết ngày hội Cây trái ngon, an toàn huyện Chợ Lách*
36. Ủy ban nhân dân huyện Chợ Lách (2012), *Quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội huyện Chợ Lách tỉnh Bến Tre đến năm 2020*
37. Ủy ban nhân dân huyện Chợ Lách (2012), *Đề án phát triển du lịch huyện Chợ Lách giai đoạn 2012 -2015, tầm nhìn đến năm 2020*
38. Ủy ban nhân dân tỉnh Bến Tre, Sở Thương mại và Du lịch Bến Tre (2008), *Đề án Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch tỉnh Bến Tre đến năm 2015 và tầm nhìn đến năm 2020*, Viện Nghiên cứu Phát triển Du lịch.
39. Viện nghiên cứu phát triển Du lịch Việt Nam (2013), *Cẩm nang thực tiễn phát triển du lịch nông thôn Việt Nam*,

40. Bùi Thị Hải Yến và cộng sự (2012), *Du lịch cộng đồng*, Nxb Giáo dục

41. Bùi Thị Hải Yến (2006), *Quy hoạch du lịch*, Nxb Giáo dục

Tiếng Anh

42. Darft handbook on community based tourism: *how to develop and sustain CBT*

43. Jai N.Mehta, Joel T.Hainen (2001), Does community – based conservation shape favorable Attitudes among locals? An Empirical study from Nepal, *Environmental Mangement*, Vol 28, No2, pp. 165-177

44. Tomás López-Guzmán¹, Sandra Sánchez-Cañizares, Víctor Pavón (2011), Community – based tourism in developing countries: a case study, *Tourismos: an international multidisciplinary journal of tourism*, Vol 6, No 1, pp. 69-84.